

BRUSSELSE HOOFDSTEDELIJKE RAAD

GEWONE ZITTING 2003-2004

8 MAART 2004

ONTWERP VAN ORDONNANTIE houdende instemming met volgende internationale Akten :

**Overeenkomst
houdende stichting van de Europese
Conferentie voor Moleculaire Biologie
en Bijlage, opgemaakt te Genève
op 13 februari 1963**

**Overeenkomst houdende oprichting van
het Europees Laboratorium voor
Moleculaire Biologie en Bijlage,
opgemaakt te Genève op 10 mei 1973**

VERSLAG

uitgebracht namens de
Commissie voor de Financiën, Begroting,
Openbaar Ambt, Externe Betrekkingen en
Algemene Zaken

door mevr. Caroline PERSOONS (F)

Aan de werkzaamheden van de commissie hebben deelgenomen :

Vaste leden : de heren Jean-Pierre Cornelissen, Olivier de Clippele, Serge de Patoul, Mostafa Ouezekhti, mevr. Caroline Persoons, de heren Alain Adriaens, Christos Doulkeridis, Michel Van Roye, mevr. Magda De Galan, mevr. Anne-Sylvie Mouzon, de heren Rudi Vervoort, Benoît Cerexhe, mevr. Brigitte Grouwels.

Plaatsvervangers : de heer Marc Cools, mevr. Dominique Dufourny, mevr. Geneviève Meunier, de heer Michel Moock.

Zie :

Stuk van de Raad :
A-485/1 – 2003/2004 : Ontwerp van ordonnantie.

CONSEIL DE LA REGION DE BRUXELLES-CAPITALE

SESSION ORDINAIRE 2003-2004

8 MARS 2004

PROJET D'ORDONNANCE portant assentiment aux Actes internationaux :

**Accord instituant la
Conférence européenne de
Biologie Moléculaire
et Annexe, faits à Genève
le 13 février 1963**

**Accord instituant le Laboratoire européen
de Biologie Moléculaire et Annexe,
faits à Genève le
10 mai 1973**

RAPPORT

fait au nom de la
Commission des Finances, du Budget, de la
Fonction publique, des Relations extérieures et
des Affaires générales

par Mme Caroline PERSOONS (F)

Ont participé aux travaux de la commission :

Membres effectifs : MM. Jean-Pierre Cornelissen, Olivier de Clippele, Serge de Patoul, Mostafa Ouezekhti, Mme Caroline Persoons, MM. Alain Adriaens, Christos Doulkeridis, Michel Van Roye, Mmes Magda De Galan, Anne-Sylvie Mouzon, MM. Rudi Vervoort, Benoît Cerexhe, Mme Brigitte Grouwels.

Membres suppléants : M. Marc Cools, Mmes Dominique Dufourny, Geneviève Meunier, M. Michel Moock.

Voir :

Document du Conseil :
A-485/1 – 2003/2004 : Projet d'ordonnance.

I. Inleidende uiteenzetting van Staatssecretaris Willem Draps

Wij moeten het ontwerp van ordonnantie van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering, houdende de goedkeuring van twee internationale Akten inzake moleculaire biologie bespreken. Enerzijds is er de « Overeenkomst houdende stichting van de Europese Conferentie voor Moleculaire Biologie en Bijlage, opgemaakt te Genève op 13 februari 1963 », anderzijds de « Overeenkomst houdende oprichting van het Europees Laboratorium voor Moleculaire Biologie en Bijlage, opgemaakt te Genève op 10 mei 1973 ».

Het overeenkomstige voorontwerp heeft het voorwerp uitgemaakt van een advies uitgaande van de Raad van State dat bepaalde dat, bij gebrek aan een rechtvaardiging in de memorie van toelichting en bij gebrek aan het bestaan van een relatie tussen het in het kader van de twee verdragen geleide wetenschappelijk onderzoek en de tot de bevoegdheid van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest behorende aangelegenheden, de Raad van voornoemd Gewest niet over het gezag beschikt om zijn goedkeuring te geven aan deze verdragen.

Deze relatie bestaat echter wel degelijk, ook al staat ze niet beschreven in de memorie van toelichting.

Ik zal u dit dan ook aantonen. Deze twee overeenkomsten zijn gemengde verdragen die zowel betrekking hebben op de Gemeenschappen als op de Gewesten.

Eerst en vooral zal ik kort herhalen over welke Europese structuren hier sprake is : de Europese Conferentie over Moleculaire Biologie, beter gekend onder de Engelse afkorting EMBC en het Europees Laboratorium voor Moleculaire Biologie, ook EMBL genoemd.

Alles is begonnen bij het EMBO. De Europese Organisatie voor Moleculaire Biologie, werd opgericht in 1964 met als doel de biowetenschappen in Europa te promoten. Bovendien hadden verschillende bekende wetenschappers al gauw het snel stijgende belang van de moleculaire biologie ingezien. In die tijd was de tweedeling tussen het fundamenteel onderzoek en het destijds toegepaste onderzoek duidelijk zichtbaar. In het begin van de 21ste eeuw is van de scheiding van deze twee onderzoeksactiviteiten echter geen sprake meer. Dit ontwerp van ordonnantie, zouden wij in 1964 ongetwijfeld niet hebben ingediend, maar de wereld van het onderzoek is de afgelopen veertig jaar danig geëvolueerd.

Hoe ziet het EMBO eruit in de 21ste eeuw ? Het EMBO telt meer dan 1.100 wetenschappers, en niet onbelangrijk, meer dan 30 onder hen zijn Nobelprijswinnaars. Maar vooral, en dit is heel belangrijk voor ons, benadrukken de teksten van het EMBO het feit dat meer dan 10 % van deze wetenschappers, zo'n 110 onderzoekers dus, rechtstreeks in verbinding staan met de industrie. In de « *Strategic For-*

I. Exposé introductif du Secrétaire d'Etat Willem Draps

Le projet d'ordonnance qui vous est présenté aujourd'hui porte assentiment à deux Actes internationaux ayant trait à la biologie moléculaire : l'Accord instituant la Conférence européenne de Biologie Moléculaire et Annexe, fait à Genève le 13 février 1963 et l'Accord instituant le Laboratoire européen de Biologie Moléculaire et Annexe, fait à Genève le 10 mai 1973

Faute d'une justification dans l'exposé des motifs d'un lien entre la recherche scientifique menée dans le cadre des deux traités et les compétences de la Région de Bruxelles-Capitale, le Conseil d'Etat a estimé que la Région n'a pas le pouvoir de donner son assentiment à ces traités.

Or, ce lien, même s'il n'a pas été décrit dans l'exposé des motifs, existe.

En effet, ces deux conventions sont des traités mixtes, qui impliquent aussi bien les Communautés que les Régions.

Tout d'abord, je rappellerai très brièvement de quelles structures européennes il est question ici : la Conférence Européenne de Biologie Moléculaire, mieux connue sous son sigle anglais EMBC et le Laboratoire Européen de Biologie Moléculaire, encore appelé EMBL.

Tout a commencé avec l'EMBO. Celle-ci, l'Organisation Européenne de Biologie Moléculaire, fut créée en 1964 dans le but de promouvoir les biosciences en Europe et parce que plusieurs scientifiques de renom avait compris l'importance rapidement grandissante de la biologie moléculaire. Si, à cette époque, la dichotomie était nette entre la recherche fondamentale et la recherche dite alors appliquée, cette notion de séparation de ces deux activités de recherche n'est plus, en ce début de 21ème siècle, qu'un écho du passé car le monde de la recherche a très profondément évolué en quarante ans.

L'EMBO est actuellement composée de plus de 1.100 scientifiques dont il faut mettre en exergue le fait que plus de 30 de ceux-ci ont été à ce jour récompensés du Prix Nobel. Mais surtout, les textes de l'EMBO insistent sur le fait que plus de 10 % de ces scientifiques, soit 110 chercheurs à peu près, ont des liens très étroits avec l'industrie. On peut lire par ailleurs dans le « *Strategic Forward Look* »

ward Look » van het EMBL, een tekst die op de website is terug te vinden, staat te lezen dat « zijn vestiging op een optimale manier is verlopen. De campussen werden uitgekozen op grond van hun capaciteiten om de relaties met een maximum aantal academische en industriële partners te stimuleren ». Bovendien heeft het EMBO in januari 2004 een nieuw portaal opgestart om via de mobiliteit de loopbanen van de onderzoekers te vergemakkelijken; deze dienst wordt aangeboden aan de hele wetenschappelijke gemeenschap die, op welke manier dan ook, betrokken is bij de moleculaire biologie.

Tot slot wil ik benadrukken dat het lidmaatschap van België van het EMBC en het EMBL initiatieven inhoudt van alle gezagsniveaus met betrekking tot de herverdeling van de bevoegdheden inzake wetenschappelijk onderzoek. Het EMBC en het EMBL hebben nog bevoorrechte partners, alleen bevoorrecht en zeker niet exclusief, maar metertijd hebben de onderzoekers van de academische onderzoeksinstellingen via verscheidene initiatieven hun deuren geopend voor de industrie. Het eerste initiatief is de toeënning van beurzen aan onderzoekers uit de privé-sector. Daarnaast is er ook de oprichting van het « *EBI Industry Support Programme* », dat snel en continu informatie levert aan de onderzoekers van de farmaceutische, biotechnologische, chemische en landbouw-en voedingsindustrie. In 1999 heeft het EMBL dan het EMBLEM, « *Enterprise Management Technology Transfer GmbH* » in het leven geroepen. Het EMBLEM is een echte commerciële tak van het EMBL en heeft als opdracht de in het laboratorium ontwikkelde intellectuele eigendom te identificeren, te beschermen en te commercialiseren. Daarenboven moet het de overdracht van vernieuwende technologieën van het fundamenteel onderzoek naar de industrie vergemakkelijken en versnellen. In 2001 tot slot, heeft het EMBL het « *EMBL Technologie Fund* » opgericht, een durfkapitaalfonds bestemd om de oprichting van Europese startups op het vlak van de menswetenschappen te vergemakkelijken. De tijd dat het EMBO, het EMBC en het EMBL uitsluitend gewijd waren aan het fundamenteel onderzoek behoort dus volledig tot het verleden.

II. Algemene besprekking

De heer Benoît Cerexhe begrijpt dat de Raad van State in eerste instantie van oordeel was dat het Brusselse Gewest geen ordonnantie hieromtrent kon goedkeuren.

De staatssecretaris beaamt dat. De oorspronkelijke tekst had alleen betrekking op fundamenteel en academisch onderzoek. De activiteiten van de organisaties die ontstaan zijn uit de in Genève ondertekende overeenkomsten, hadden zich zo ontwikkeld dat niet langer het onderscheid werd gemaakt tussen toegepaste wetenschap en fundamentele of academische wetenschap. Nu wordt er veel onderzoek gedaan in de sector van de toegepaste wetenschap en daarvoor is het Brusselse Gewest wel bevoegd.

de l'EMBL, un texte d'introduction disponible sur son site Internet, que « son implantation s'est faite de manière optimale sur des campus choisis en fonction de leur capacité à stimuler les liens avec un maximum de partenaires académiques et industriels ». L'EMBO a aussi lancé en janvier 2004, un nouveau portail destiné à faciliter la carrière du chercheur par la mobilité ; ce service est offert à l'ensemble de la communauté scientifique concerné par la biologie moléculaire, toutes appartenances confondues.

En conclusion, le Secrétaire d'Etat estime que l'adhésion de la Belgique à l'EMBC et à l'EMBL implique l'intervention de l'ensemble des niveaux de pouvoir en fonction de la répartition des compétences en matière de recherche scientifique. Si l'EMBC et l'EMBL ont encore pour partenaires privilégiés, mais privilégiés seulement et certainement pas exclusifs, les chercheurs des institutions de recherche académiques, ils ont, avec le temps, offert quantité d'ouvertures à l'industrie au travers de plusieurs initiatives. La première de celles-ci est l'attribution de bourses à des chercheurs du secteur privé. Le secrétaire d'Etat cite aussi la création du « *EBI Industry Support Programme* », qui apporte de la formation rapide et continue aux chercheurs des industries pharmaceutiques, biotechnologiques, chimiques et agroalimentaires. L'EMBL a développé en 1999 EMBLEM, « *Enterprise Management Technology Transfer GmbH* », qui est un véritable bras commercial de l'EMBL. EMBLEM a reçu pour mission l'identification, la protection et la commercialisation de la propriété intellectuelle développée au laboratoire. EMBLEM doit en outre faciliter et accélérer le transfert des technologies innovantes de la recherche fondamentale vers l'industrie. Enfin, en 2001, l'EMBL a créé l'*« EMBL Technologie Fund* », un fond de Venture Capital destiné à faciliter la création de *start-up* européennes dans le domaine des sciences de la vie. La notion d'une EMBO, d'une EMBC et d'un EMBL uniquement voués à la recherche fondamentale est donc devenue totalement obsolète.

II. Discussion générale

M. Benoît Cerexhe comprend que le Conseil d'Etat avait considéré dans un premier temps que la Région bruxelloise n'avait pas à voter une ordonnance en la matière.

Le secrétaire d'Etat le confirme. Au départ, le texte ne concernait que la recherche fondamentale et académique. Les activités de ces organisations nées des conventions signées à Genève avaient évolué vers un concept qui n'est plus celui d'une segmentation entre la recherche appliquée et la recherche fondamentale ou académique. Aujourd'hui, une bonne partie de la recherche se fait dans le secteur de la recherche appliquée. Dès lors la Région bruxelloise est compétente.

De heer Benoît Cerexhe zegt dat dat verklaart waarom er een tijdsspanne is tussen de datum van de ondertekening van die verdragen en het feit dat de ordonnantie nu pas behandeld wordt in het Brusselse Parlement.

III. Bespreking van de artikelen en stemmingen

Artikel 1

Dit artikel lokt geen commentaar uit.

Stemming

Artikel 1 wordt aangenomen bij eenparigheid van de 9 aanwezige leden.

Artikel 2

Dit artikel lokt geen commentaar uit.

Stemming

Artikel 2 wordt aangenomen bij eenparigheid van de 9 aanwezige leden.

IV. Stemming over het geheel

Het ontwerp van ordonnantie wordt in zijn geheel aangenomen bij eenparigheid van de 9 aanwezige leden.

*
* *

Vertrouwen wordt geschenken aan de rapporteur voor het opstellen van het verslag.

De Rapporteur,

Caroline PERSOONS

De Voorzitter,

Magda DE GALAN

M. Benoît Cerexhe dit que cela explique le délai entre la date de ces accords et le fait que l'ordonnance soit traitée seulement aujourd'hui au Parlement bruxellois.

III. Discussion et vote des articles

Article 1er

Cet article ne suscite aucun commentaire.

Vote

L'article 1er est adopté à l'unanimité des 9 membres présents.

Article 2

Cet article ne suscite aucun commentaire.

Vote

L'article 2 est adopté à l'unanimité des 9 membres présents.

IV. Vote sur l'ensemble

Le projet d'ordonnance dans son ensemble est adopté à l'unanimité des 9 membres présents.

*
* *

Confiance est faite à la rapporteuse pour la rédaction du rapport.

La Rapporteur,

Caroline PERSOONS

La Présidente,

Magda DE GALAN

0304/5172
I.P.M. COLOR PRINTING
₹ 02/218.68.00